

REGERINGEN

Näringsdepartementet

MS2-65

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Göteborg

2015 -01- 0 2

Regeringsbeslut

V 3

2014-12-11

N2013/5528/E

543-38138-2013

543-38228-2013

543-38261-2013

543-38263-2013

543-38265-2013

543-38294-2013

543-38484-2013

543-38610-2013

Jesper Rydin

Remmabo

514 95 Grimsås

m.fl.

**Överklagande av Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut avseende
bearbetningskoncession enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter
på Grimsås mosse i Tranemo kommun**

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen tar inte upp överklagandena från Linda Svensson och Patric Vanhanen, Patricia Vanhanen, Grimsås samhällsförening samt Liljerydets samfällighetsförening till prövning.

Regeringen avslår överklagandena från Jesper Rydin, Lisbeth och Markku Vanhanen, Robert Runbjörk och Åsa Runbjörk Remstam samt Tranemo Naturskyddsförening.

Ärendet

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (länsstyrelsen) fattade den 15 oktober 2013 det beslut som framgår av *bilagan*.

Jesper och Viktoria Rydin, Robert Runbjörk och Åsa Runbjörk Remstam, Lisbeth och Markku Vanhanen, Tranemo Naturskyddsförening, Linda Svensson och Patric Vanhanen, Patricia Vanhanen, Grimsås samhällsförening samt Liljerydets samfällighetsförening har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att bearbetningskoncessionen inte ska tillåtas.

Jesper Rydin anför i huvudsak följande. Han bor i en grannfastighet till den tilltänkta torvtäkten. Buller och damm kommer att påverka dem. Han oroar sig för att grundvattennivån ska sjunka, att jakten kommer att påverkas och att bränder på torvtäkten kommer att sprida sig till deras fastighet. Det vore högst olämpligt att bearbeta en yta som legat i träda och vuxit igen sedan efterkrigstiden. En av de skrivelser som Jesper Rydin gett in i ärendet har undertecknats även av Viktoria Rydin. Jesper Rydin anför avslutningsvis att vattenanalyser ska göras innan

bearbetning påbörjas och sedan kontinuerligt av det kommunala vattnet. Partikelfilter bör sättas upp där angiven mängd damm inte får överskridas och bullermätare bör sättas upp på känsliga punkter där angiven decibel inte får överskridas.

Robert Runbjörk och Åsa Runbjörk Remstam anför bl.a. följande. Deras fastighet ligger i direkt anslutning till Grimsås mosse. Huset ligger bara ett par hundra meter från mossen med endast öppen åkermark emellan. Det finns risk för problem med damm, buller och grumligt dricksvatten. De har astma i familjen och befarar att dammet kan bli besvärligt för hälsan. Miljökonsekvensbeskrivningen är inte utförd på ett tillfredsställande sätt.

Lisbet och Markku Vanhanen anför bl.a. följande. Deras tomt gränsar till mossen och det är inte lämpligt att bryta torv så nära deras gård. De har boskap och djuruppfödning och är beroende av god vattenkvalitet i sin egen brunn. Det finns risk för brand i samband med torvbrytning. De vill inte ha den bullernivå som maskiner och torvbrytning för med sig och de vill inte drabbas av damm. Torvbrytningen kommer även att leda till sjunkande huspriser.

Tranemo Naturskyddsförening anför i huvudsak följande. Grimsås mosse har naturvärden som inte har redovisats i beslutet om torvbrytning. Det är av stor vikt att en inventering görs. Utan att ha någon detaljkunskap så känner föreningen till att det häckar fiskmå, kanadagås, kricka, enkelbeckasin och trana på mossen. Även sångsvan är noterad under häckningstid och orrar spelar på mossen. Storspov ska dokumenteras då det är en rödlistad art. De ställer sig frågande till påståendet att endast 15 procent av mossen avvattnas via Fiåsbäcken vid en eventuell täktverksamhet. Vid stora regnmängder finns risk för att vattnet inte hinner sedimentera utan rinner ut i bäcken med fördärvad bottenfauna som följd. Om tillstånd ges till täktverksamhet borde det redan i inledningskedet avsättas medel för återställande, gärna i form av en våtmark.

Linda Svensson och Patric Vanhanen anför bl.a. följande. De ifrågasätter Neova AB:s tillvägagångsätt av hela processen. Alla i Grimsås har inte blivit informerade och de har själva inte blivit kallade till informationsmötet. Eftersom de inte har någon dagstidning har de inte heller kunnat läsa om det i tidningen.

Patricia Vanhanen anför bl.a. följande. Hon oroar sig för den kommunala poolen som ligger nära torvbrytningsområdet och där samhällets barn badar. Det finns risk för översvämningar och med det ökade föroreningar. Om grundvattnet förorenas så finns det ingen reservvattentäkt. Vidare anför hon att väg 1720 är olämplig för tung trafik.

Grimsås samhällsförening anför i huvudsak följande. Det är anmärkningsvärt att Neova bara informerade 174 personer när Grimsås består av 800 personer. Föreningen oroar sig för damm, buller, brand och försämring av vattenkvaliteten. Väg 1720 är inte anpassad för tung trafik och torvtäkten ligger för nära samhället. Huspriserna kommer att sjunka och jaktmöjligheterna försämrast.

Liljerydets samfällighetsförening anför bl.a. följande. De är en förening med 20 hushåll. De oroar sig framför allt för att buller och damm ska störa. Många arbetar skift och behöver sova när bullernivåerna är som högst. Det kan bli svårt att hyra ut och sälja bostäderna.

Länsstyrelsen har yttrat sig över överklagandena och vidhåller sitt beslut och anför i huvudsak följande. Större delen av Grimsås mosse är redan kraftigt påverkad av tidigare genomförda dikningar och torvtäkt. Länsstyrelsens erfarenhet från torvtäkter och dikningsåtgärder bekräftar Neova AB:s påstående att påverkan på grundvattenförhållanden i omgivningarna är begränsade till några tiotal meter. Länsstyrelsen gör bedömningen att risken för påverkan på vattentillgång eller vattenkvalitet i brunnar på kringliggande fastigheter, varav de närmaste ligger ca 250 meter från mossens befintliga kantdike, är försumbar. Risken för påverkan på vattenkvaliteten i brunnar uppströms torvtäkten bedöms som obefintlig. De sedimentationsdammar som bolaget planerar att anlägga kommer att dimensioneras utifrån de riktlinjer som sedan länge utgör praxis, dvs. 5–10 m² per hektar produktionsyta beroende på brytningsteknik. I det här fallet kommer man att tillämpa 10 m² per hektar. Länsstyrelsens erfarenhet är att denna dimensionering är tillräcklig för att minimera uttransport av organiskt material till recipient under förutsättning att dammarna regelbundet rensas från material. När produktionsytorna på mossen har anlagts, och tegdikningarna har genomförts, kommer mossen att fungera dämpande på vattenföringen i de närmast nedströms liggande vattendragen jämfört med dagsläget vilket minskar risken för att dammarna bräddar i samband med kraftig nederbörd. Länsstyrelsens erfarenhet från övriga torvtäkter i länet är att det inte sker någon sänkning av pH-värdet i utgående vatten från mossarna. Istället brukar man uppmäta en svag till måttlig höjning av pH-värdet jämfört med inkommande vatten.

Länsstyrelsen anför vidare följande. Risk för brand alltid finns i samband med torvbrytning. Neova AB avser att tillsammans med Räddningstjänsten upprätta en brandskyddsplan för verksamheten. Vidare kommer särskilda rutiner för brand och säkerhet att regleras i det kontrollprogram som enligt villkor 11 i koncessionsbeslutet ska upprättas för torvtäkten. Länsstyrelsen gör bedömningen att dessa åtgärder är tillräckliga för att minimera riskerna för uppkomst av bränder och även ge förutsättningar för att på bästa sätt kunna hantera en brandsituation om en sådan ändå skulle uppkomma. Vad gäller buller så har den bullerutredning som genomförts av ÅF-Infrastructure AB visat

att vid s.k. "värstascenarion" så uppfylls Naturvårdsverkets riktlinjer för buller med god marginal vid nästan alla kringliggande bostäder. Vid fastigheten Kalvabacken finns risk för högre bullernivåer i samband med uppsamling av frästorv med sugvagn inom mossens norra delar. Detta kan enligt bolaget undvikas genom att annan teknik används för uppsamling av torven. Torvbärgning planeras pågå under en begränsad period under sommaren varje år. Eftersom bärgning av torv är en starkt väderberoende verksamhet kommer verksamhetens omfattning att variera från år till år. Under vinterhalvåret sker endast uttransport av lagrad torv. Länsstyrelsen gör bedömningen att de bullernivåer som kan förväntas uppkomma vid kringliggande bostäder inte kan anses medföra oacceptabla störningar och är dessutom begränsade till vissa tider på året. Vad gäller damm så bedömer länsstyrelsen att de åtgärder som bolaget föreslagit, såsom att bevara skyddszoner med trädvegetation runt mossen, val av lämpligaste produktionsmetod och utrustning samt att ta hänsyn till väderförhållanden vid produktion, tillsammans med avstånden till närmaste bostäder är tillräckliga för att minimera riskerna för olägenheter från damning.

Länsstyrelsen anför vidare följande angående fågellivet på mossen. På bolagets uppdrag har det genomförts en naturvärdesinventering som inkluderar fågellivet på mossen. Tåktplanen har anpassats till de sex områden som i inventeringen bedömdes ha vissa värden. Samtliga dessa områden ligger inom områdets skyddszon eller utanför koncessionsytan. Länsstyrelsen gör bedömningen att tillräcklig hänsyn tagits till naturvårdsfrågorna. Den planerade tåktverksamheten bedöms inte komma att påverka någon enskild art eller fågellivet i allmänhet på något påtagligt negativt sätt.

Skälen för regeringens beslut

Enligt 22 § förvaltningslagen (1986:223) får ett beslut överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas. Linda Svensson och Patric Vanhanen, Patricia Vanhanen, Grimsås samhällsförening samt Liljerydets samfällighetsförening kan inte anses vara berörda av det överklagade beslutet på det sätt som avses i förvaltningslagen. Deras överklaganden bör därför inte tas upp till prövning.

Av bestämmelserna i lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter framgår bl.a. att det krävs koncession för bearbetning av torvfyndigheter för att utvinna energi. En koncession får endast meddelas om det från allmän synpunkt är lämpligt att verksamheten kommer till stånd och att sökanden från allmän synpunkt är lämplig att bedriva verksamheten. En bearbetningskoncession får endast meddelas om det görs sannolikt att fyndigheten kan tillgodogöras ekonomiskt och får som huvudregel inte strida mot detaljplaner eller områdesbestämmelser. Vid en koncessionsprövning ska även bestämmelserna i bl.a. 2-4 kap., 5 kap. 3 §,

6 kap., 9 kap. 6 g och h §§ samt 16 kap. 12 § första stycket 1 och 13 § miljöbalken tillämpas.

Av 2 kap. 3 § miljöbalken framgår att alla som bedriver en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö.

Regeringen delar länsstyrelsens bedömning i det överklagade beslutet och finner att de villkor som finns samt de försiktighetsåtgärder som Neova AB vidtagit är tillräckliga för att bearbetningskoncession ska kunna beviljas. Vad klagandena anfört leder inte till någon annan bedömning. Överklagandena från Jesper och Viktoria Rydin, Robert Runbjörk och Åsa Runbjörk Remstam, Lisbeth och Markku Vanhanen samt Tranemo Naturskyddsförening bör därför avslås.

På regeringens vägnar

Ibrahim Baylan

Jeanette Bladh Gustafson

Likalydande till

Robert Runbjörk och Åsa Runbjörk Remstam
Lisbeth och Markku Vanhanen
Tranemo Naturskyddsförening
Linda Svensson och Patric Vanhanen
Patricia Vanhanen
Viktoria Rydin
Grimsås samhällsförening
Liljerydets samfällighetsförening

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Miljödepartementet/ME

Landsbygdsdepartementet/LB

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Neova AB